

Kaupunginvaltuusto  
Kaupunginhallitus  
Kaupunginhallitus

§ 26  
§ 94  
§ 132

16.03.2020  
23.03.2020  
20.04.2020

## **Valtuutettu Eero Latvalan ym. valtuustoaloite koulujen ruokahävikin hyödyntämisestä ja välipalojen houkuttelevuuden lisäämisestä**

204/00.07.01/2020

Kaupunginvaltuusto 16.03.2020 § 26

Valtuutettu Eero Latvala luki ja jätti valtuuston kokouksessa seuraavan viiden valtuutetun allekirjoittaman aloitekirjelmän:

### "Koulujen ruokahävikin hyödyntäminen

Ruokahävikin määrä on herättänyt keskustelua valtakunnallisella tasolla. Monet kunnat ovatkin tehneet erilaisia ratkaisuja ruokahävikin määrän vähentämiseksi. Naantalissa kouluissa tehdyn ruokahävikin määrän mittauksessa havaittiin, että noin 12 % viikon aikana valmistetusta ruoasta jää syömättä.

Nuorisovaltuusto toivoo, että Naantalissa kehitetään muiden kuntien esimerkkien pohjalta oma 'Naantalinen malli' koulujen ruokahävikin vähentämiseen ja hyödyntämiseen. Ruokahävikin hyödyntäminen vähentäisi biojätteen määrää, ja tämä olisi kunnallemme pieni, mutta tärkeä ilmastoteko muiden joukossa.

Nuorisovaltuusto on keskusteluissaan ollut huolestunut mm. siitä, että monella nuorella ei ole mahdollisuutta nauttia koulupäivän jälkeen päivän toista lämmintä ateriaa kotona, tai he eivät yksinkertaisesti ehdi syömään ateriaa koulun päättymisen ja harrastusten alkamisen välillä. Koulujen hävikkiruokien tarjoaminen ilmaiseksi oppilaille ja opiskelijoille välipalan myynnin yhteydessä voisi olla yksi ratkaisu asiaan. Tästä tarjoilusta jäljelle jäänyt hävikkiruoka voitaisiin jakaa sitä tarvitseville naantalilaisille kotitalouksille maksutta.

### Koulujen välipalan houkuttelevuuden lisääminen

Terveellisen välipalan nauttiminen pitkinä koulupäivinä tukee oppilaiden ja opiskelijoiden jaksamista ja hyvinvointia. Välipalan suosio on kuitenkin vähentynyt esimerkiksi Maijamäen koulun oppilaiden ja Naantalissa lukion opiskelijoiden keskuudessa.

Naantalissa nuorisovaltuusto haluaa edistää oppilaiden ja opiskelijoiden mahdollisuutta hankkia terveellistä välipalaa koulupäivän aikana. Tarjottavan välipalan monipuolisuutta ja houkuttelevuutta tulisi lisätä esimerkiksi osallistamalla oppilas- ja opiskelijakuntia välipalan suunnittelussa. Samalla välipalan

ostamista tulisi helpottaa siirtymällä takaisin käteismaksuun kortti maksun ohella. Myös välipalojen hintoja tulisi laskea, jotta välipalan myynti edistyisi ja olisi mahdollisen hävikkiruokan tarjoamisen yhteydessä kannattavaa.

Naantalin nuorisovaltuusto ja me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Naantali selvittää koulujen ruokahävikin hyödyntämistä koulujen välipalan tarjoamisen yhteydessä sekä jäljelle jääneen ruokahävikin jakelua koulujen ulkopuolella sitä tarvitseville. Ruokahävikin määrää tulisi jatkossa seurata säännöllisesti. Samalla kaupunki tarkistaa, onko edellä mainitut muutosehdotukset välipalan myyntiin mahdollisia."

#### KAUPUNGINVALTUUSTO:

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 23.03.2020 § 94

#### KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen tilalaitokselle / ateriapalveluille sekä sivistyspalveluille valmisteltavaksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten.

#### KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.04.2020 § 132

Palveluesimies Anne Virtanen, palveluohjaaja Tanja Inttilä ja johtava rehtori Vesa Malin:

#### **Koulujen ruokahävikin hyödyntäminen**

Linjastoon mahdollisesti jäänyttä hävikkiruokaa voidaan jakaa oppilaille jäädytettynä ja pakattuna välipalan yhteydessä, kuitenkin niin, että siitä ei aiheudu ruokapalveluiden työntekijöille merkittävää lisätyötä. Alustavasti on ajateltu kokeilua yläkouluissa ja lukiossa. Annoksen voisi ottaa mukaan ja lämmitellä kotona tai koulun määrittämässä tilassa, jonne on mahdollista hankkia mikro lämmitystä varten.

Ne ateriat, mitkä jäisivät koululaisilta, voidaan ajatella jaettavaksi kuntalaisille, kuitenkin niin, että ruoan jako ei voi tapahtua koulun sisätiloissa, koska ei ole suotavaa, että koulujen tiloissa liikkuu ulkopuolisia. Vaihtoehtona pidetään esimerkiksi keittiön ulko-oven edustalla olevaa laatikkoa.

Pakkausmateriaalin on oltava ympäristöystävällistä ja kustannukset eivät kuitenkaan voi jäädä ateriapalveluiden maksettavaksi. Pakkausmateriaalit eivät kuulu ateriapalveluiden sopimustuotteisiin, mutta mahdollisia vaihtoehtoja voidaan kartoittaa.

Ateriapalvelut on hakemassa keväällä 2020 ympäristöministeriön kokeiluhankkeeseen jossa haetaan uusia ilmatoratkaisuja, jotka tähtäävät kunnan tuottamien palveluiden hiilijalanjäljen pienentämiseen Suomessa. Mu-

kaan etsitään mm. ruokapalveluiden innovatiivisia kunnan hiilijalanjälkeä pienentäviä ratkaisuja. Osallistumme kokeiluhakuun, jotta voisimme mahdollisesti kehittää omaa ideaamme hävikkiruuan suhteen ja saada vertaistukea ja asiantuntijasparrausta. Toivomme että pääsemme mukaan tähän kokeiluun.

### **Välipalojen houkuttelevuuden lisääminen**

Syksyllä pidetään yhteinen palaveri välipaloista ateriapalveluiden ja oppilaskunnan kanssa. Keskustellaan välipaloista ja kartoitetaan oppilaiden toiveita ja mieltymyksiä terveellisistä välipaloista.

Välipalojen hinta on jo tällä hetkellä hankintahintojen mukainen. Ateriapalveluiden tuotteet ja niiden hinnat ovat sidottuja hankintasopimuksiin. Sopimustuotteet eivät myöskään aina vastaa vähittäiskaupan valikoimasta löytyviä tuotteita ja hintoja. Välipalojen hintoja voidaan laskea, jos kaupunki haluaisi tukea kustannuksissa.

Naantalin kaupungin linjauksen mukaan kaupungin työntekijät eivät käsittele käteistä rahaa. Käteisen rahan säilyttäminen koulun tiloissa ei ole myöskään suositeltavaa ja käteisen mukana kantaminen on myös oppilaille turvallisuusriski. Sähköisen maksamisen vaihtoehtoilta olemme avoimia, esimerkiksi MobilePay.

#### **KAUPUNGINJOHTAJA:**

Kaupunginhallitus

- merkitsee ateriapalveluiden ja sivistyspalveluiden valtuutettu Eero Latvalan ym. aloitteeseen antaman selvityksen tiedokseen ja saattaa sen valtuuston tietoon
- ehdottaa valtuustolle, että valtuutettu Eero Latvalan ym. aloite merkitään loppuun käsitellyksi.

#### **KAUPUNGINHALLITUS:**

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.